

ЛІТЕРАТУРА

1. Кузнєцова С.В. Гіперактивна дитина. Яка вона / Світлана Кузнєцова. – К.: Редакції загальнопед. газет, 2014. – 148 с.
2. Науменко Н.А. Особливості самооцінки для дітей з синдромом дефіциту уваги / Н.А. Науменко // Особистість, сім'я і суспільство: питання педагогіки і психології: зб. ст. за матер. ХІІ міжнар. навч.-практ. конф. № 7(42). – Новосибірськ: СибАК, 2014. – С. 16 – 18.

**ПРОБЛЕМА МОРАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ
СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ**

Сизоненко І.Г., канд..пед.н.
Бердянський державний педагогічний університет,
м. Бердянськ, Україна

Формування морально-правової культури майбутніх соціальних працівників є актуальним питанням у сфері надання соціальних послуг. Це зумовлюється тим, що засвоєння морально-правових норм необхідні майбутньому фахівцеві задля вирішення проблемних ситуацій у морально-правовому полі; ігнорування соціальних цінностей та норм права призводить до порушень законності, неякісної допомоги клієнтові, несправедливості та суб'єктивізму у діяльності. Від рівня морально-правової культури в прямій залежності перебуває зміцнення моральної, юридичної культури громадян, підвищення престижу професії соціального працівника.

У соціально-педагогічній науці питання формування морально-правової культури, правової свідомості, підготовки соціальних педагогів і працівників займають досить помітне місце. Значну увагу їм приділили Г. Андрєєва, В. Андрущенко, О. Безпалько, Г. Васянович, О. Гуренко, І. Ковчина, К. Петровська, Н. Подберезький, Н. Ткачова, А. Тургенєва та ін.

Метою дослідження – є теоретико-практичне обґрунтування процесу формування морально-правової культури майбутніх соціальних працівників.

Морально-правова культура особистості – це система ідей, принципів, законів, норм і правил поведінки та діяльності, які обумовлені правовою і моральною культурою суспільства, забезпечують правомірну діяльність особистості, і регулюють гуманні стосунки між людьми за будь-якої ситуації на демократичних засадах [1]. У працях окремих учених, зокрема А. Зорченко, морально-правова культура розглядається як спосіб діяльності, технологія (прийоми, способи, процедури) діяльності у сфері моралі та права.

Для досягнення високого рівня морально-правової культури, необхідне дотримання певних умов: врахування реформаційних процесів розвитку суспільства; орієнтування в морально-правових приписах держави; комплексність і систематичність практичної діяльності соціального працівника тощо.

З метою з'ясування рівня сформованості морально-правової культури майбутніх соціальних працівників було проведено дослідження на базі

Бердянського державного педагогічного університету. В експерименті прийняли участь 18 студентів першого та другого курсів спеціальності Соціальна робота. У ході дослідження використовувався адаптований тест визначення рівня сформованості морально-правових якостей за методом І. М. Юсупова. Він включав в себе 36 закритих питань, що стосуються моральних і правових норм. Аналіз проведеного дослідження показав, що у 22% студентів морально-правова культура проявляється на високому рівні, 35% – із середнім рівнем і 43% мають низький рівень морально-правової культури.

Також ми розробили модель формування морально-правової культури майбутніх соціальних працівників. Метою моделі є створення необхідних умов, які сприятимуть формуванню морально-правової культури майбутніх соціальних працівників.

Отже, виявлені результати дослідження дозволили вивчити реальний стан окресленої проблеми. Розроблена модель стане доповненням до систематичної роботи щодо формування морально-правової культури майбутніх соціальних працівників.

Література

1. Сохан І. О. Морально-правове виховання як складові морально-правової соціалізації молоді / І. О. Сохан // Збірник наукових праць : філософія, соціологія, психологія. – Івано-Франківськ : ВДВ ЦПТ, 2007. – Вип. 12. – Ч. 1. – С. 289–295.

2. Гадзинська О. М. Професійно важливі якості соціального працівника./ О. М. Гадзинська // Практична психологія та соціальна робота. – 2007. - №7. – С. 78–80.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ПРИРОДОЗНАВСТВА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Сиплива К. С., студентка III курсу факультету психології та соціальної роботи,
Білоусова Н.В., канд. пед. н., доцент Ніжинського державного університету
імені Миколи Гоголя Ніжин, Україна

На сьогоднішній день наша країна не стоїть місці, всі сфери активно розвиваються, вводяться нові реформи. Зміни також проводяться і в освітній діяльності, тож вчителі повинні міняти свою методику викладання шкільного матеріалу. На мою думку, хороший вчитель повинен розвиватися та використовувати інноваційні технології навчання.

У даний час в педагогічній літературі дуже часто можна зустріти поняття «новація», «інновація», «нововведення». На думку педагогів, новація – це засіб, метод, методика, технологія, програма тощо, а інновація – це процес освоєння новацією.